

Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі, тұрғын үй қатынастары және коммуналдық шаруашылық саласындағы мемлекеттік нормативтік құжаттар

Государственные нормативные документы в сфере архитектурной, градостроительной и строительной деятельности, жилищных отношений и коммунального хозяйства

ҚАТТЫ ТҰРМЫСТЫҚ ҚАЛДЫҚТАРДЫ ШЫҒАРУҒА АРНАЛҒАН ТАРИФТЕРДІ ЕСЕПТЕУ ӘДІСТЕМЕСІ

МЕТОДИКА РАСЧЕТА ТАРИФОВ НА ВЫВОЗ ТВЕРДЫХ БЫТОВЫХ ОТХОДОВ

Ресми басылым
Издание официальное

Қазақстан Республикасы Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері агенттігі

Агентство Республики Казахстан по делам строительства жилищно-коммунального хозяйства

Астана 2012

Алғы сөз

ӘЗІРЛЕГЕН:	«Тұрғын-үй-коммуналдық шаруашылығын жаңғырту мен дамытудың қазақстандық орталығы» акционерлік қоғамы
ҰСЫНҒАН:	Қазақстан Республикасы Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері агенттігінің Ғылыми-техникалық саясат және нормалау департаменті
ҚАБЫЛДАНҒАН ЖӘНЕ ІСКЕ ЕНГІЗІЛГЕН МЕРЗІМІ:	Қазақстан Республикасы Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері агенттігінің 10.01.2012 ж. № 5 бұйрығымен 01.05.2012ж. бастап енгізілді.
ОРНЫНА:	Алғашқы рет

Предисловие

РАЗРАБОТАН:	Акционерным обществом «Казахстанский центр модернизации и развития жилищно-коммунального хозяйства»
ПРЕДСТАВЛЕН:	Департаментом научно-технической политики и нормирования Агентства Республики Казахстан по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства
ПРИНЯТ И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ:	Приказом Агентства Республики Казахстан по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства от 10.01.2012 г. № 5 с 01.05.2012 г.
ВЗАМЕН:	Впервые

Осы мемлекеттік нормативті ҚР сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі, тұрғын үй қатынастары және коммуналдық шаруашылық саласындағы Уәкілетті органының рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толық немесе ішінара қайта басуға, көбейтуге және таратуға болмайды.

Настоящий государственный норматив не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Уполномоченного государственного органа РК в сфере архитектурной, градостроительной и строительной деятельности, жилищных отношений и коммунального хозяйства.

Мазмұны

1 Қолданылу саласы	1
2 Нормативтік сілтемелер	1
3 Терминдер және анықтамалар	2
4 Жалпы ережелер	3
5 Коммуналдық қалдықтарды шығару қызметі көрсетулеріне шығындарды анықтау.....	3
6 Коммуналдық қалдықтарды шығаруға тарифтерден түсетін табысты анықтау	8
7 Жеке жинаудың есебімен коммуналдық қалдықтарды шығару тарифін есептеу әдісі	8
8 Жеке жинаудың есебімен коммуналдық қалдықтарды шығарудың тарифін есептеудің әдісі	11
9 Коммуналдық қалдықтарды шығару, көму және кәдеге жарату қызметтерінің бағасын есептеу	13
А қосымшасы (ақпараттық).....	15
Б қосымшасы (міндетті).....	22
Библиография	29

ҚАТТЫ ТҰРМЫСТЫҚ ҚАЛДЫҚТАРДЫ ШЫҒАРУҒА АРНАЛҒАН ТАРИФТЕРДІ ЕСЕПТЕУ ӘДІСТЕМЕСІ

Енгізілу күні –01.5.2012

1 Қолданылу саласы

1.1 Осы Әдістеме коммуналдық қалдықтарды жинау, тасымалдау және түсіру қызметтері кіретін коммуналдық қалдықтарды шығару қызметін көрсетуге экономикалық негізделген тарифтерді есептеуде және қаржылық қаражаттардағы қажеттілікті негіздеуге бағытталған.

1.2 Осы Әдістеме бизнесті басқару үшін тиімді шешімдерді жоспарлау және қабылдау барысында қолданылатын тиісті ақпаратпен мүдделі тұлғаларды қамтамасыз етуге, сондай-ақ қызметті пайдаланушылардың хабардар болуын арттыру және коммуналдық қалдықтарды шығару қызметіне нақты және экономикалық дәлелденген тарифтерді белгілеуге бағытталған.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы Әдістемені қолдану барысында келесі нормативтік құқықтық актілер мен нормативтік-техникалық құжаттар басшылыққа алынуы тиіс:

Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі, 2007 жылдың 9 қаңтарындағы № 212-III ҚРЗ;

МЕМСТ 30772-2001 «Ресурстарды үнемдеу. Қалдықтармен жұмыс істеу. Терминдер мен анықтамалар»

ҚР Қатты тұрмыстық қалдықтардың жиналу нормаларының анықтау әдістемесі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері агенттігімен 2011 жылдың 29 желтоқсанында №606 бұйрықпен бекітілді.

ЕСКЕРТУ: Осы Әдістемені пайдалану кезінде ағымдағы жылдан жағдайы бойынша жыл сайын басылып шығарылатын «Стандарттау бойынша нормативтік құжаттардың көрсеткіші» ақпараттық көрсеткіші және ағымдағы жылда жарияланған, ай сайын басылып шығарылатын тиісті ақпараттық көрсеткіштер бойынша сілтемелік стандарттар мен классификатордың қолданысын тексеру қажет. Егер сілтемелік құжат енгізілген (өзгертілген) болса, онда осы Ережені пайдалану кезінде ауыстырылған (өзгертілген) құжатты басшылыққа алу керек. Егер сілтемелік құжат ауыстырылымсыз қайтарылса, онда оған берілген сілтеме жағдайы бұл сілтемеге қатысты емес бөлігінде қолданылады.

3 Терминдер және анықтамалар

Осы Әдістемеде қолданылған терминдер Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне және ГОСТ 30772-2001 «Ресурстарды үнемдеу. Қалдықтармен жұмыс істеу. Терминдер мен анықтамалар» қайшы келмейді.

Абонент – коммуналдық қалдықтарды шығару қызметтерін тұтынушы;

Қайталама шикізат – халық шаруашылығында пайдалануының мүмкіндігі бар және орынды болған қайталама материалдық ресурстар;

Коммуналдық қалдықтарды шығару – коммуналдық қалдықтарды жинау және төгу, соңғы пунктке тасымалдау және зарасыздандыру бойынша іс-шаралар кешені;

Контейнер, бункер – коммуналдық қалдықтарды жинау, қорландыру және уақытша сақтауға арналған ыдыс – қоршаған ортаның дағдылы әсерінен ішіндегі қоқыстың бүтіндігін қамтамасыз ететін және тасымалдау, қайта тиеу, бекітудің ыңғайы үшін арнайы құрылымға ие жәшік пішінді, қатты, мықты, арнайы тоғанақ.

Қоқыс тасығыш, қоқыс жинайтын машина – мақсаты қоқысты тиеуге, тасымалдауға және төгуге арналған коммуналдық техника. Қоқыстардың әртүрлі түрлері үшін: құрылыс, ірі габаритті қалдықтар, коммуналдық қалдықтар - арнайы техниканың әртүрлі түрлері қолданылады (бұдан әрі – арнайы машина);

Арнайы машиналардың нөлдік қашықтығы – арнайы машинаның өндірістік гараждан (базадан) коммуналдық қалдықтарды жинаудың бірінші орнына дейін және қалдықтарды полигонда (қалдықтарды төгу орны) тиеу орнынан келесі жинау орнына немесе гаражға (базаға) дейінгі қозғалысы;

Табыс – көрсетілген қызметтен (өнімді, жұмысты сату) алынған пайда мен өзіндік құнға енгізілетін, өндіріске және сатуға ұсталатын шығындар арасындағы айырмашылық болып табылады;

Коммуналдық қалдықтарды жинау, тасымалдау және төгу – коммуналдық қалдықтарды арнайы машинаға тиеу, орын ауыстыру және соңғы пунктке тиеу бойынша іс-шаралар кешені;

Өзіндік құн – шикізат, материалдар, жанармай, энергия, негізгі қорлар, еңбек ресурстарына қызмет көрсету (өнімді, жұмыстарды сату) процессінде қолданылатын, сондай-ақ өндіріс пен сатуға ұсталған басқа да шығындардың құндық бағасы;

Коммуналдық қалдықтарды шығаруға тариф – Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес, уәкілетті органмен бекітілген, қызметтер құнының ақшалай көрсеткіші;

4 Жалпы ережелер

4.1 Осы Әдістеме коммуналдық қалдықтарды шығару бойынша қызметтердің тарифтерінің есептеу механизмін анықтайды және меншік нысанына қарамастан, коммуналдық қалдықтарды шығару мен жинау бойынша өтеусіз қызмет атқаратын ұйымдардың (бұдан әрі – ұйымдар) қолдануы үшін арналған.

4.2 Осы Әдістеме тұтынушыларды қажетті сапада және толық көлемде қызметтермен қамтамасыз ету үшін, сонымен қатар, коммуналдық қалдықтарды шығару тарифтерін бекіткен және қарастырған кезде, ұйымның қаржылық қаражатқа қажеттілігіне экономикалық негіз кезінде қолданылады.

4.3 Аталған Әдістемеді қаржы қаражаттарына жалпы қажеттіліктің экономикалық негіздемесі ресурстардың шығынын бағалай алатын, ал экономикалық элементтер бойынша олардың калькуляциясы (сметасы) - тарифтерді негіздей алатын және бұл туралы абоненттерді хабардар ететін еңбек, материалдық және қаржылық нормалар мен нормативтердің жиынтығынан тұратын нормативтік база негізінде жүзеге асырылады.

4.4 Ұйымдармен коммуналдық қалдықтарды шығару қызметтерінің тарифтерін есептеудің негізгі принципі болып табыс табу мүмкіндігін қамтамасыз етуге және қызметтерді ұсыну үшін қажетті барлық дәлелденген экономикалық шығындарды жабу болып есептеледі. Аталған тарифтер пайда табу үшін және шығындарды жабуға қажетті жеке қаржылардың негізінде жеке әрбір ұйым үшін өкілетті органмен бекітіледі.

4.5 Бірыңғай тариф – тұтынушылардың барлық тобына бірдей болып табылатын тариф. Берілген тариф коммуналдық қалдықтарды жинау нормаларымен негізделген тіркелген төлем (айына бір рет есептелетін) ретінде саналады.

4.6 Тұтынушылардың топтары бойынша тарифтердің жіктелуі егер де ол экономикалық тұрғыдан дәлелденген жағдайда ғана мүмкін, яғни тұтынушылардың әр тобына қызмет көрсету үшін қажетті шығын деңгейі әр түрлі болады.

5 Коммуналдық қалдықтарды шығару қызметі көрсетулеріне шығындарды анықтау

5.1 Тарифтің шығыс бөлігінің шығындарын жоспарлау Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады. Шығындарды жабу үшін ұйымдардың шығыстары өндірістік өзіндік құн мен кезең шығындарына жіктеледі.

Коммуналдық қалдықтарды шығаруға қаржы қаражаттарына жалпы қажеттілікті негіздеу осы Әдістемеді экономикалық элементтер және калькуляциялық тармақтар бойынша топтастырылған нормативтік шығындарды көрсететін өндірістік өзіндік құн арқылы жүзеге асырылады.

Өндірістік өзіндік құн шығындары экономикалық мазмұны бойынша, келесі баптар бойынша топтастырылады:

материалдық шығындар;
еңбекақы төлеуге ұсталатын шығындар;
сақтандыруға аударымдар;
жөндеу;

басқа тікелей шығындар, соның ішінде коммуналдық қалдықтарды шығару қызметтерін көрсетуге бағытталған басқа ұйымдардың қызметтері.

5.1.1 Тарифтің шығын бөліміне енгізілетін материалдық шығындар сәйкес тәртіпте бекітілген өнімнің (қызметтің) бірлігін өндіруге шикізаттың, материалдардың, отынның, энергияның шығындардың нормаларынан, сондай-ақ, Қазақстан Республикасының заңнамасымен бекітілген тендерлік (конкурстық) сатып алулардың қорытындысы бойынша анықталған материалдық ресурстардың бағалары мен қызмет көрсетулері үшін материалды техникалық ресурстарының қажеттілігінен, шаруашылық тәсілмен орындалған негізгі құралдардың бағаларының өсірілуіне әкелетін жоспарланған ағымды, күрделі жөндеулердің негізінде анықталынады.

5.1.1.1 Шикізаттар және материалдар. Қызметтерді көрсетудің жоспарланған көлемінен анықталады. Шикізаттар мен материалдарға қажеттілік Қазақстан Республикасының аймағында жүзеге асырылатын тиісті нормалар мен ережелерден, мемлекеттік стандарттардан, техникалық шарттар мен қауіпсіздік ережелерінен туындайтын талаптардан белгіленеді.

5.1.1.2 Жанар-жағармай материалдары (ЖЖМ). ЖЖМ бабына жанармайға, дизельді жанармайға және жағармай материалдарына шығындар кіреді. Жеңіл автокөліктер, автобустар, жүк автокөліктері мен басқа автокөліктер және арнайы техникалар үшін жанармай шығындары мөлшерленеді. Автокөліктік және арнайы техниканың қажетті (экономикалық негізделген) саны ұйымның өндірістік бағдарламасымен бекітілуі қажет.

5.1.1.3 Сатып алынатын энергия. Бапта коммуналдық қалдықтарды шығару бойынша көрсетілетін қызметте қолданылатын энергияның барлық түрінің (электр энергиясы, жылу энергиясы және т.б.) сатып алу құны көрсетіледі.

5.1.2 Еңбек ақы төлеу шығындарына негізгі және қосымша еңбекақы кіреді:

өндірістік қызметке тікелей қатысатын өндірістік персоналдың;

өндірісті басқару мен қызмет көрсетумен айналысатын (өндірістік жұмыскерлер, инженерлік-техникалық жұмыскерлер, т.б.) өндірістік персонал.

5.1.2.1 Негізгі еңбекақы – тарифтік бірліктер, қызметтік еңбекақы, келісімді бағалар бойынша төлемдерді және Еңбек заңнамасымен, салалық келісіммен, ұжымдық және (немесе) еңбек келісімшарттарымен

қарастырылған тұрақты сипаттағы төлемдерді қосатын, еңбекақының салыстырмалы түрдегі тұрақты бөлігі.

5.1.2.2 Қосымша еңбекақы өзіне өтемақы мен ынталандыру төлемдерін қосады. Өтемақы төлемдері жұмыскерлерге еңбек жағдайлары қалыпты еңбек нормасынан ауытқығанда төленеді. Бұлар түнде, мейрам күндерде, мерзімнен тыс жұмыс жасағаны, кәсіптерді қоса атқарғаны үшін төленетін, тарифтік мөлшерлемелерге және айлықтарға қосылатын үстеме ақы мен қосымша төлемдер, кезекті демалыс төлемдері, ұйымның қайта ұйымдастырылуына, штатының қысқаруына және т.б. себептерге байланысты жұмыстан босатылған қызметкерлерге берілетін төлемдер. Қолданыстағы заңнамаға сәйкес үстемеақының мөлшерлері мен оларды төлеу шарттары ұйымдармен дербес белгіленеді (заңнамамен белгіленген мөлшерлерден төмен емес) және жеке еңбек және (немесе) ұжымдық шарттарында (еңбекақы төлеу туралы ережелерде) уәкілетті органының келісуімен көрсетіледі.

Ынталандыру төлемдері – еңбекақы төлеу жүйесімен, сыйақы беру туралы ережелермен қарастырылған өндірістік тапсырмаларды орындауға байланысты сыйақылар мен басқа қосымша төлемдер, ұжымдық шарттармен олардың нақты табысынан қаржылық-шаруашылық қызметінің нәтижелері бойынша төленеді.

5.1.2.3 Персоналдың норматив саны жыл сайын құзырлы органмен бекітілген және Қазақстан Республикасы Еңбек және әлеуметтік қорғау Министрлігімен келісілген үлгілік нормативтер негізінде белгіленеді.

Коммуналдық қалдықтарды шығару қызметтеріне тарифтерді бекіту барысында ұйымдар белгіленген тәртіпте осы тариф қаралатын және тарифтік смета бекітілетін күнтізбелік жылға бекітілген нормативтік сан ұсынады.

Еңбекақы төлеуге ұсталатын шығындарды жоспарлау барысында негізгі құралдардың күрделі жөндеуімен, ағымдағы жөндеумен, іске қосу-жөнге келтіру жұмыстарымен, күзету және мердігерлік әдіспен өткізілетін басқа да жұмыстармен айналысатын персоналдың саны ескерілмейді.

5.1.2.4 Әлеуметтік салық. Мөлшерлемелер, төлемнің және әлеуметтік салықты төлеуден босатылудың тәртібі мен шарттары «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» Қазақстан Республикасының Кодексімен бекітілген.

5.1.3 Тарифтерге Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген мөлшерлемелерге сәйкес сақтандырудың міндетті түрлеріне ұсталатын шығындар кіреді.

5.1.4 Жөндеуге ұсталатын қаражаттар жиынтық сметалық есептермен, объектілік, локальды және ресурстық сметалармен құжатнамалық расталса тарифке енгізіледі.

Ағымдағы жөндеуге орындалу көлемі мен орындалу мерзімі бойынша алдын ала жоспарланған профилактикалық жөндеу және пайдалану үдерісінде және шұғыл тәртіпте орындалатын болжанбаған жөндеу кіреді.

Сонымен қатар, еңбекақы төлеу шығындары «Еңбекақы төлеуге ұсталатын шығындар» бабына жатады, шикізат және материалдарға ұсталатын шығындар «Шикізат және материалдар» бабына жатады, ал жөндеу-құрылыс бөлімшелерінің негізгі құралдарының амортизациясы «Құралдардың тозуы» бабына жатады.

Шаруашылық әдіспен орындалған ағымдағы жөндеуге нақты шығындар орындалған жұмыстардың актілерімен дәлелденеді.

5.1.5 Өндірістік бағыттағы негізгі қорлардың амортизациясы (негізгі құралдар және материалдық емес активтердің) олардың баланстық құнынан (алғашқы) есептелінеді.

5.1.6 Басқа шығындарға мыналар кіреді:

күзет қызметтері;

кадрларды даярлау;

еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасына ұсталатын шығындар;

табиғи ресурстарды пайлағаны үшін төлем;

іске қосу-жөнге келтіру жұмыстары;

өндірістік орын-жайлардың дезинфекциясына, дератизациясына ұсталатын шығындар, өндірістік орын-жайларды пайдалануға байланысты коммуналдық шығындар;

автокөлікті сақтандыру;

қоршаған ортаны қорғау шеңберінде міндетті төлемдер шығындары.

5.2 Кезеңдік шығындарға мыналар кіреді:

жалпы және әкімшілік шығындар;

өткізу қызметін ұстауға жұмсалатын шығындар;

пайыздар бойынша шығындар.

5.2.1 Жалпы және әкімшілік шығындарға мыналар жатады:

әкімшілік персоналға жататын жұмыскерлердің; бекітілген саны мен штаттық кестеге, қабылданған мөлшерлемелер мен айлықтарға сәйкес анықталатын қызмет көрсететін өндірістерде және шаруашылықтарда қызмет ететін персоналдың (өткізу қызметінің персоналын санамағанда) еңбекақы төлеусы;

әкімшілік персонал және қызмет көрсететін өндірістер мен шаруашылықта қызмет ететін персоналдың еңбекақысынан ұсталатын аударымдар;

әкімшілік басқарудың жүйелері мен құралдарын қалыптастыру және жетілдіру шығындары (Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес құзыретіне коммуналдық қалдықтарды шығаруға тарифтерді әзірлеу кірген уәкілетті органның келісімі бойынша аталмыш мақсаттарға қаражат салудың экономикалық тиімділігі есептелгеннен кейін кезеңдік шығындарға енгізіледі);

банк қызметтерінің төлемдері;

басқарудың техникалық құралдарын, байланыс тораптарын, дабыл құралдарын, есептеу орталықтары және өндіріске жатпайтын басқа да басқарудың техникалық құралдарын ұстау және қызмет көрсету шығындары (жалпы шаруашылық бағыттағы негізгі құралдардың тозуы, ғимараттар мен құрылымдарды және мүкәммалды ұстауға және ағымдағы жөндеуіне ұсталатын шығындар);

ағымдағы және күрделі жөндеуге ұсталатын шығындар құзыретті органның олардың өткізу қажеттілігі туралы құжатнамалық дәлелдемесімен сметалық құжаттамамен расталады;

жалпы шаруашылық бағыттағы ғимараттар мен құрылыстардың жылу, электрэнергиясымен жабдықтау, газбен жабдықтау (және басқа коммуналдық қызметтер) шығындары уәкілетті органмен бекітілген тарифтер бойынша анықталынады.

басқа шығындар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес құзыретіне коммуналдық қалдықтарды шығаруға тарифтерді әзірлеу кірген уәкілетті органның келісімі бойынша ұйымға белгілеген лимиттер шеңберіндегі тарифтерге енеді.

Лимиттік шығындардың есебі кәсіпорынның өндірістік бағдарламасына (бизнес-жоспарына) негізделеді. Егер ұйым коммуналдық меншікте болса, онда аталмыш шығындар заңнамамен белгіленген тәртіпте шектеледі;

жалпы шаруашылық бағыттағы негізгі құралдардың жалдау шығындары белгіленген тәртіпте өткізілген тендерлердің (конкурстардың) нәтижелері бойынша кезеңдік шығындарға енеді;

жұмыскерлердің еңбегін қорғауға, жалпы шаруашылық бағыттағы ғимараттар мен құрылымдарды күзетуге, өртке қарсы күзетке ұсталатын шығындар;

жұмыс күшін ұйымдастырып жинауға, кадрларды оқытуға, жұмыскерлерді жұмыстан босату барысында төленетін өтемақыға ұсталатын шығындар;

өндірістік қажеттілікке байланысты әкімшілік персоналдың біліктілігін арттыру шығындары Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес құзыретіне коммуналдық қалдықтарды шығаруға тарифтерді әзірлеу кірген уәкілетті органның алдын-ала келісімі бойынша тарифке енгізіледі;

салықтар және жинаулар.

5.2.2 Өткізу қызметін ұстау шығындарына операциялық қызмет шығындары жатады, олардың құрамына мыналар кіреді:

өткізу қызметінің жұмыскерлеріне еңбек ақы төлеу және еңбек ақысынан ұсталатын аударымдар;

есеп кітаптарын (квитанцияларды) даярлауға ұсталатын шығындар;

өнім қызметтерінің өтімділігіне байланысты негізгі құралдардың амортизациясы;

негізгі құралдарға жөндеу (ағымдағы, капиталды).

5.2.3 Пайыздар бойынша шығындарға мыналар жатады:

банк кредиттері бойынша пайыздарды төлеу;

жалпы шаруашылық бағыттағы негізгі құралдарды пайдаланғаны үшін сыйақыларды төлеу бойынша шығындар және басқалары.

5.2.4 Егер ұйым коммуналдық қалдықтарды шығару және көму қызметтерін көрсетсе, онда жалпы және әкімшілік шығындардың баптарын қызмет түрлері бойынша бөлу мүмкінсіз болса, бөліну қызмет көрсететін өндірістік персоналдың еңбекақы төлеу қорына пропорционалды бөлінеді.

6 Коммуналдық қалдықтарды шығаруға тарифтерден түсетін табысты анықтау

6.1 Коммуналдық қалдықтарды шығару тарифтерін есептеу барысында Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес табысы есебінен төленетін дивидендтерді, салықты төлеу үшін, тартылған және қарыз капиталына қызмет көрсету қаражаттарымен, өндірістік және әлеуметтік дамуға өзіндік қаражаттармен (тиісті даму бағдарламаларын басшылыққа ала отыра) ұйымдарды қамтамасыз етуге қажетті табыс мөлшері ескеріледі.

6.2 Табыс деңгейі жалпы коммуналдық қызмет көрсететін кәсіпорындар бойынша, және, әсіресе, коммуналдық қалдықтарды жинау және шығару бойынша қайтарымды қызметтерін көрсететін ұйымдар бойынша бірнеше жыл ішінде қалыптасқан нақты деңгей есебімен, жұмыстың толық өзіндік құнынан пайыздарда анықталады.

6.3 Табыс деңгейін Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес құзыретіне коммуналдық қалдықтарды шығаруға тарифтерді әзірлеу кіретін уәкілетті органдар анықтайды.

7 Жеке жинаудың есебімен коммуналдық қалдықтарды шығару тарифін есептеу әдісі

7.1 Коммуналдық қалдықтарды шығару тарифі толық нормативтік өзіндік құнды жиналған және шығарылған коммуналдық қалдықтардың мөлшеріне/салмағына бөлу әдісімен есептелінеді.

1 кесте - Жеке жинаудың есебімен коммуналдық қалдықтарды шығарудың тарифтік сметасы

pp /с №	Көрсеткіштердің атаулары*	өлшем бірлігі	Қолданыстағы тарифтік сметада қабылданды	Өткен жылдың нақты көрсеткіштері	Өткен 4 тоқсанның нақты көрсеткіштері	Субъекті жоспарлаған көрсеткіштер
I	Қызмет көрсетуге ұсталған шығындар, барлығы, соның ішінде	мың теңге				
1	Материалдық шығындар, барлығы, соның ішінде					
1.1	Шикізат және материалдар	"-"				
1.2	Жабдықтар, мүкәммал және басқа да сатылып алынатын бұйымдар	"-"				
1.3	ЖЖМ					
1.4	Жанармай					
1.5	Энергия					
2	Еңбекақыны төлеуге ұсталатын шығындар, барлығы, соның ішінде	"-"				
2.1	Өндірістік, көмекші персоналдың еңбекақысы					
2.2	Әлеуметтік салық	"-"				
3	Амортизация	"-"				
4	Жөндеу					
5	Басқа шығындар (түсіндіру)	"-"				

pp /с №	Көрсеткіштердің атаулары*	өлшем бірлігі	Қолданыстағы тарифтік сметада қабылданды	Өткен жылдың нақты көрсеткіштері	Өткен 4 тоқсанның нақты көрсеткіштері	Субъекті жоспарлаған көрсеткіштер
II	Кезеңдегі шығындары, барлығы, соның ішінде	-"-				
6	Жалпы әкімшілік шығындар, барлығы: соның ішінде:	-"-				
6.1	Әкімшілік персоналдың еңбекақысы	-"-				
6.2	Әлеуметтік салық	-"-				
6.3	Салықтар	-"-				
6.4	Басқа шығындар (түсіндіру)	-"-				
7	Сыйақыларды төлеуге ұсталатын шығындар	-"-				
3	Қызмет көрсетуге ұсталатын барлық шығындар	-"-				
IV	Барлық табыстар	-"-				
V	Коммуналдық қалдықтардың көлемі/тоннажы	табиғи көрсеткіштерде				
VI	Коммуналдық қалдықтарды шығару тарифі	теңге/көрсетілетін қызметтердің бірлігіне (м3/тонна)				
	ЕСКЕРТУ: * шығындар мен табыстардың баптары қажет болғанда толықтырылуы немесе кеңейтілуі мүмкін					

Қолы:
Басшы
Бас бухгалтер

8 Жеке жинаудың есебімен коммуналдық қалдықтарды шығарудың тарифін есептеудің әдісі

8.1 Коммуналдық қалдықтарды шығару тарифі толық нормативтік өзіндік құнды жиналған және шығарылған коммуналдық қалдықтардың мөлшеріне/салмағына бөлу әдісімен есептелінеді.

2 кесте - Жеке жинаудың есебімен коммуналдық қалдықтарды шығарудың тарифтік сметасы

pp/ с №	Көрсеткіштердің атаулары*	Өлшем бірлігі	Қолданыстағы тарифтік сметада қабылданды	Өткен жылдың нақты көрсеткіштері	Өткен 4 тоқсанның нақты көрсеткіштері	Субъекті жоспарлаған көрсеткіштер
I	Қызмет көрсетуге ұсталған шығындар, барлығы, соның ішінде	мың теңге				
1	Материалдық шығындар, барлығы, соның ішінде					
1.1	Шикізат және материалдар	"-"				
1.2	Жабдықтар, мүкәммал және басқа да сатылып алынатын бұйымдар	"-"				
1.3	ЖЖМ					
1.4	Жанармай					
1.5	Энергия					

pp/ с №	Көрсеткіштердің атаулары*	Өлшем бірлігі	Қолданыстағы тарифтік сметада қабылданды	Өткен жылдың нақты көрсеткіштері	Өткен 4 тоқсанның нақты көрсеткіштері	Субъекті жоспарлаған көрсеткіштер
2	Еңбекақыны төлеуге ұсталатын шығындар, барлығы, соның ішінде	-"-				
2.1	Өндірістік, көмекші персоналдың еңбекақысы					
2.2	Әлеуметтік салық	-"-				
3	Амортизация	-"-				
4	Жөндеу					
5	Басқа шығындар (түсіндіру)	-"-				
II	Кезеңдегі шығындары, барлығы, соның ішінде	-"-				
6	Жалпы әкімшілік шығындар, барлығы: соның ішінде:	-"-				
6.1	Әкімшілік персоналдың еңбекақысы	-"-				
6.2	Әлеуметтік салық	-"-				
6.3	Салықтар	-"-				
6.4	Басқа шығындар (түсіндіру)	-"-				

pp/ с №	Көрсеткіштердің атаулары*	Өлшем бірлігі	Қолданыстағы тарифтік сметада қабылданды	Өткен жылдың нақты көрсеткіштері	Өткен 4 тоқсанның нақты көрсеткіштері	Субъекті жоспарлаған көрсеткіштер
7	Сыйақыларды төлеуге ұсталатын шығындар	-"-				
III	Қызмет көрсетуге ұсталатын барлық шығындар	-"-				
IV	Барлық табыстар	-"-				
V	Коммуналдық қалдықтардың көлемі/тоннажы	табиғи көрсеткіште рде				
VI	Коммуналдық қалдықтарды шығару тарифі	теңге/көрсетілетін қызметтердің бірлігіне (м3/тонна)				
	ЕСКЕРТУ: * шығындар қажет болғанда толықтырылуы немесе кеңейтілуі мүмкін					

Қолы:
Басшы
Бас бухгалтер

9 Коммуналдық қалдықтарды шығару, көму және кәдеге жарату қызметтерінің бағасын есептеу

9.1. Коммуналдық қалдықтарды шығару бойынша бір абоненттің айлық тарифі мына формула арқылы анықталады:

$$T_m = \frac{T \times H}{12} ,$$

мұнда:

Тм – бір адамның айлық тарифі, теңге;

Т – коммуналдық шығындардың 1 бірлігінің тарифі (1 тонна немесе м³), теңге;

Н – коммуналдық қалдықтар жиналудың жылдық нормасы бір тұрғынға, тонна/1 тұрғынға немесе м³/1 тұрғынға.

9.2. Коммуналдық қалдықтарды шығару, көму және кәдеге жарату қызметтерінің бағалары абоненттер-жеке тұлғалар (3 кесте) үшін және абоненттер-заңды тұлғалар (4 кесте) үшін бөлек есептелінеді.

3 кесте - Абоненттер-жеке тұлғалар үшін коммуналдық қалдықтарды шығару, көму және кәдеге жарату қызметтерінің бағасын есептеу

№	Атауы	теңге
1	Коммуналдық қалдықтарды шығару тарифі	
	Рентабельдігі, %*	
	Жиыны, коммуналдық қалдықтарды шығару тарифі	
2	Заңды тұлғалардың коммуналдық қалдықтарын көму тарифі	
3	Коммуналдық қалдықтарды қайта өңдеу тарифі	
	Барлығы, 1 м ³ тарифі	
	ҚҚС, %	
	1 м ³ ҚТҚ тарифі ҚҚС-мен	
	1 адамның айлық тарифі ҚҚС-мен (1,1 м ³ /жылына 1 адам)	

4 кесте - Абоненттер-заңды тұлғалар үшін коммуналдық қалдықтарды шығару, көму және кәдеге жарату қызметтерінің бағасын есептеу

№	Атауы	теңге
1	Коммуналдық қалдықтарды шығару тарифі	
	Рентабельдігі, %*	
	Жиыны, коммуналдық қалдықтарды шығару тарифі	
2	Заңды тұлғалардың коммуналдық қалдықтарын көму тарифі	
3	Коммуналдық қалдықтарды қайта өңдеу тарифі	
	Барлығы, 1 м ³ тарифі	
	ҚҚС, %	
	1 м ³ ҚТҚ тарифі ҚҚС-мен	

А қосымшасы
(ақпараттық)

А 1 кестесі - Коммуналдық қалдықтарды шығару тарифтерін есептеу үлгісі

p/c №	Көрсеткіштердің атаулары*	Өлшем бірлігі	Қолданыстағы тарифтік сметада қабылданды	Өткен жылдың нақты көрсеткіштері	Өткен 4 тоқсанның нақты көрсеткіштері	Шаруашылық субъекті жоспарлаған көрсеткіштер
1	2	3	4	5	6	7
I	Қызмет көрсетуге ұсталған шығындарының барлығы	мың теңге	398 105	419 474		419 474
1	Материалдық шығындар, барлығы, соның ішінде		55 317	67 471		67 471
1.1	Шикізат және материалдар	-"	3 240	3 680		3 680
1.2.	Жабдықтар, мүкәммал және басқа да сатылып алынатын бұйымдар	-"	550	457		457
1.3.	ЖЖМ		23 437	25 768		25 768
1.4.	Жанармай		28 090	37 566		37 566
2	Еңбекақыны төлеуге ұсталатын шығындар, барлығы, соның ішінде	-"	185 509	194 724		194 724
2.1.	Өндірістік персоналдың еңбекақысы		115 669	120 836		120 836
2.2.	Қосымша персоналдың еңбекақысы		69 840	73 888		73 888
3	Әлеуметтік салық	-"	27 456	27 456		27 456
4	Негізгі құралдардың және материалдық емес активтердің тозуы	-"	96 982	96 982		96 982
5	Жөндеу		20 634	20 634		20 634
6	Басқа ұйымдардың қызметтерін төлеу, барлығы: соның ішінде:		9 268	9 268		9 268
6.1.	Коммуналдық қызметтер		5 643	5 643		5 643
6.2.	Байланыс қызметтері		1 145	1 145		1 145
6.3.	Автоқызметтері		2 480	2 480		2 480
7	Басқа шығындар, барлығы соның ішінде:	-"	2 939	2 939		2 939
7.1.	Арнайы киім		2 176	2 176		2 176
7.2.	Арнайы тамақ		313	313		313
7.3.	Кеңсе тауарлары		300	300		300
7.4.	Жуу құралдары		150	150		150
II	Кезеңдегі шығындардың барлығы, соның ішінде	-"	186 390	190 504		190 504
8	Жалпы әкімшілік шығындар, барлығы: соның ішінде:	-"	97 971	97 971		97 971
9	материалдар, барлығы: соның ішінде:		1 710	1 710		1 710

9.1.	Жанармай		1 673	1 673		1 673
9.2.	Жабдықтар, мүкәммал және басқа да сатылып алынатын бұйымдар		37	37		37
10	әкімшілік персоналдың еңбекақысы	-"	34 222	38 024		38 024
11	әлеуметтік салық	-"	4 541	5 045		5 045
12	салықтар	-"	469	444		444
13	Негізгі құралдарды жөндеу		367	350		350
14	Негізгі құралдардың және материалдық емес активтердің тозуы		1 950	1 800		1 800
15	Басқа шығындар (түсіндіру)	-"	2 848	2 848		2 848
15.1	Банк қызметтері		885	885		885
15.2	Коммуналдық қызметтер		351	351		351
15.3	Байланыс қызметтері		445	445		445
15.4	Кеңсе тауарлары		1 167	1 167		1 167
16	Басқа ұйымдардың қызметтерін төлеу, барлығы: соның ішінде:		7 426	7 426		7 426
16.1	Халықтан жиналатын төлемдерді есепке алу және есептеу бойынша		7 426	7 426		7 426
17	Сыйақыларды төлеуге ұсталатын шығындар	-"	34 886	34 886		34 886
III	Барлық шығындар	-"	584 495	609 978		609 978
IV	Барлық табыстар	-"				
V	Коммуналдық қалдықтардың көлемі/тоннажы табиғи көрсеткіштерде		701 351	705 000		705 000
VI	Коммуналдық қалдықтарды шығарудың тарифі теңге/көрсетілетін қызметтердің бірлігіне (м3/тонна)		833	865		865

Қолы:
Басшы
Бас бухгалтер

А 2 кестесі - Абоненттер-жеке тұлғалар үшін коммуналдық қалдықтарды шығару, көму және кәдеге жарату қызметтерінің бағасын есептеу үлгісі

№	Атауы	теңге
1	Коммуналдық қалдықтарды шығару тарифі	865
	Рентабельдігі, 8%*	69,2
	Жиыны, коммуналдық қалдықтарды шығару тарифі	934,2
2	Заңды тұлғалардың коммуналдық қалдықтарын көму тарифі **	400
3	Коммуналдық қалдықтарды қайта өңдеу тарифі **	400
	Барлығы, 1 м ³ тарифі	1734,2
	ҚҚС, 12%	208,1
	1 м ³ ҚТҚ тарифі ҚҚС-мен	1942,3
	1 адамның айлық тарифі ҚҚС-мен (1,1 м ³ /жылына 1 адам)	178,04
ЕСКЕРТУ: * көлемі үлгі ретінде көрсетілген, рентабельдігінің нормасы осы әдістеменің 3-тармағына сәйкес белгіленеді. ** ҚҚС-сыз 1 м ³ коммуналдық қалдықтардың тарифі үшін қызмет көрсетудің тарифі		

А 3 кестесі - Абоненттер-заңды тұлғалар үшін коммуналдық қалдықтарды шығару, көму және кәдеге жарату қызметтерінің бағасын есептеу үлгісі

№	Атауы	теңге
1	Коммуналдық қалдықтарды шығару тарифі	865
	Рентабельдігі, 8%*	69,2
	Жиыны, коммуналдық қалдықтарды шығару тарифі	934,2
2	Заңды тұлғалардың коммуналдық қалдықтарын көму тарифі **	400
3	Коммуналдық қалдықтарды қайта өңдеу тарифі **	400
	Барлығы, 1 м ³ тарифі	1734,2
	ҚҚС, 12%	208,1
	1 м ³ ҚТҚ тарифі ҚҚС-мен	1942,3
ЕСКЕРТУ: * көлемі үлгі ретінде көрсетілген, рентабельдігінің нормасы осы әдістеменің 3-тармағына сәйкес белгіленеді. ** ҚҚС-сыз 1 м ³ коммуналдық қалдықтардың тарифі үшін қызмет көрсетудің тарифі		

А 4 кестесі - Жеке жинау есебімен қатты тұрмыстық қалдықтарды шығару тарифтерін есептеу үлгісі

р/с №	Көрсеткіштердің атаулары*	өлшем бірлігі	Қолданыстағы тарифтік сметада қабылданды	Өткен жылдың нақты көрсеткіштері	Өткен 4 тоқсанның нақты көрсеткіштері	Шаруашылық субъекті жоспарлаған көрсеткіштер
1	2	3	4	5	6	7
I	Қызмет көрсетуге ұсталған шығындарының барлығы	мың теңге	398 105	419 474		419 474
1	Материалдық шығындар, барлығы, соның ішінде		55 317	67 471	0	67 471
1.1	Шикізат және материалдар	-"	3 240	3 680		3 680
1.2.	Жабдықтар, мүкәммал және басқа да сатылып алынатын бұйымдар	-"	550	457		457
1.3.	ЖЖМ		23 437	25 768		25 768
1.4.	Жанармай		28 090	37 566		37 566
2	Еңбекақыны төлеуге ұсталатын шығындар, барлығы, соның ішінде	-"	185 509	194 724		194 724
2.1.	Өндірістік персоналдың еңбекақысы		115 669	120 836		120 836
2.2.	Қосымша персоналдың еңбекақысы		69 840	73 888		73 888
3	әлеуметтік салық	-"	27 456	27 456		27 456
4	Негізгі құралдардың және материалдық емес активтердің тозуы	-"	96 982	96 982		96 982
5	Жөндеу		20 634	20 634		20 634
6	Басқа ұйымдардың қызметтерін төлеу, барлығы: соның ішінде:		9 268	9 268		9 268
6.1.	Коммуналдық қызметтер		5 643	5 643		5 643
6.2.	Байланыс қызметтері		1 145	1 145		1 145
6.3.	Автоқызметтері		2 480	2 480		2 480
7	Басқа шығындар, барлығы соның ішінде:	-"	2 939	2 939		2 939
7.1.	Арнайы киім		2 176	2 176		2 176
7.2.	Арнайы тамақ		313	313		313
7.3.	Кеңсе тауарлары		300	300		300
7.4.	Жуу құралдары		150	150		150

р/с №	Көрсеткіштердің атаулары*	өлшем бірлігі	Қолданыстағы тарифтік сметада қабылданды	Өткен жылдың нақты көрсеткіштері	Өткен 4 тоқсанның нақты көрсеткіштері	Шаруашылық субъекті жоспарлаған көрсеткіштер
II	Кезеңдегі шығындардың барлығы, соның ішінде	-"	186 390	190 504		190 504
8	Жалпы әкімшілік шығындар, барлығы: соның ішінде:	-"	97 971	97 971		97 971
9	материалдар, барлығы: соның ішінде:		1 710	1 710		1 710
9.1.	жанармай		1 673	1 673		1 673
9.2.	Жабдықтар, мүкәммал және басқа да сатылып алынатын бұйымдар		37	37		37
10	әкімшілік персоналдың еңбекақысы	-"	34 222	38 024		38 024
11	әлеуметтік салық	-"	4 541	5 045		5 045
12	салықтар	-"	469	444		444
13	Негізгі құралдарды жөндеу		367	350		350
14	Негізгі құралдардың және материалдық емес активтердің тозуы		1 950	1 800		1 800
15	Басқа шығындар (түсіндіру)	-"	2 848	2 848		2 848
15.1	Банк қызметтері		885	885		885
15.2	Коммуналдық қызметтер		351	351		351
15.3	Байланыс қызметтері		445	445		445
15.4	Кеңсе тауарлары		1 167	1 167		1 167
16	Басқа ұйымдардың қызметтерін төлеу, барлығы: соның ішінде:		7 426	7 426		7 426

р/с №	Көрсеткіштердің атаулары*	өлшем бірлігі	Қолданыстағы тарифтік сметада қабылданды	Өткен жылдың нақты көрсеткіштері	Өткен 4 тоқсанның нақты көрсеткіштері	Шаруашылық субъекті жоспарлаған көрсеткіштер
16.1	Халықтан жиналатын төлемдерді есепке алу және есептеу бойынша		7 426	7 426		7 426
17	Сыйақыларды төлеуге ұсталатын шығындар	"-	34 886	34 886		34 886
III	Барлық шығындар	"-	584 495	609 978		609 978
IV	Барлық табыстар	"-				
V	Қайталама шикізатты іске асырудан түсетін табыстың барлығы		560	700		700
VI	Коммуналдық қалдықтардың көлемі/тоннажы табиғи көрсеткіштерде		701 351	705 000		705 000
VII	Коммуналдық қалдықтарды шығарудың тарифі теңге/көрсетілетін қызметтердің бірлігіне (м3/тонна)		833	864		864

А 5 кестесі - Жеке жинау есебімен абоненттер-жеке тұлғалар үшін коммуналдық қалдықтарды шығару, көму және кәдеге жарату қызметтерінің бағасын есептеу үлгісі

№	Атауы	теңге
1	Коммуналдық қалдықтарды шығару тарифі	864
	Рентабельдігі, 8%*	69,2
	Жиыны, коммуналдық қалдықтарды шығару тарифі	933,2
2	Заңды тұлғалардың коммуналдық қалдықтарын көму тарифі **	400
3	Коммуналдық қалдықтарды қайта өңдеу тарифі **	400
	Барлығы, 1 м3 тарифі	1733
	ҚҚС, 12%	208
	1 м3 ҚТҚ тарифі ҚҚС-мен	1941
	1 адамның айлық тарифі ҚҚС-мен (1,1 м3/жылына 1 адам)	178
ЕСКЕРТУ: * көлемі үлгі ретінде көрсетілген, рентабельдігінің нормасы осы әдістеменің 3-тармағына сәйкес белгіленеді. ** ҚҚС-сыз 1 м3 коммуналдық қалдықтардың тарифі үшін қызмет көрсетудің тарифі		

А 6 кестесі - Жеке жинау есебімен абоненттер-заңды тұлғалар үшін жеке жинауды ескеріп коммуналдық қалдықтарды шығару, көму және кәдеге жарату қызметтерінің бағасын есептеу үлгісі

№	Атауы	теңге
1	Коммуналдық қалдықтарды шығару тарифі	864
	Рентабельдігі, 8%*	69,2
	Жиыны, коммуналдық қалдықтарды шығару тарифі	933,2
2	Заңды тұлғалардың коммуналдық қалдықтарын көму тарифі **	400
3	Коммуналдық қалдықтарды қайта өңдеу тарифі **	400
	Барлығы, 1 м3 тарифі	1733
	ҚҚС, 12%	208
	1 м3 ҚТҚ тарифі ҚҚС-мен	1941
ЕСКЕРТУ: * көлемі үлгі ретінде көрсетілген, рентабельдігінің нормасы осы әдістеменің 3-тармағына сәйкес белгіленеді. ** ҚҚС-сыз 1 м3 коммуналдық қалдықтардың тарифі үшін қызмет көрсетудің тарифі		

**Кәсіпорындардың коммуналдық қалдықтарды шығару бойынша
жұмысының негізгі көрсеткіштері**

Б.1 кесте - Арнайы машиналар паркін пайдаланудың көрсеткіштері

р/с №	Көрсеткіштер	Өлше м бірлігі	Қолданыстағы тарифтік сметада қабылданды		Субъекті жоспарлаған көрсеткіштер	Ескерту
			Жоспар	Нақты		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Арнайы машиналар паркі, барлығы, соның ішінде машиналардың маркалары бойынша	бірлік				
2.	Маркалары бойынша арнайы машиналарды пайдалану мерзімі	жыл				
3.	Ауысымның ұзақтығы	сағат				
4.	Машиналар паркін пайдалану коэффициенті, барлығы, соның ішінде машиналардың маркалары бойынша	%				
5.	Коммуналдық қалдықтарды тасу саны, барлығы, соның ішінде машиналардың маркалары бойынша	бірлік				
6.	Арнайы машинаға 1 сапарда тиелетін коммуналдық қалдықтардың мөлшері, барлығы, соның ішінде машиналардың маркалары бойынша	м ³				
7.	Шығарылған коммуналдық қалдықтар, барлығы, соның ішінде машиналардың маркалары бойынша	м ³				
8.	Машиналардың қашықтығы, барлығы, соның ішінде машиналардың маркалары бойынша	км				

Б.2 кестесі - Еңбекақыны төлеуге ұсталатын шығындарды белгілеу

р/с №	Лауазымдардың, мамандықтардың шығындар баптары бойынша атаулары	Қолданыстағы тарифтік сметада қабылданды					Субъекті жоспарлаған көрсеткіштер					Ескерту
		Жоспарланған саны, адам	Жұмысшының жалы	Тарифтік мқлшерлеме,	Еңбекақының мқлшері, мың	Еңбекақының сомасы, мың	Жоспарланған саны, адам	Жұмысшының разряды	Тарифтік мқлшерлеме	Еңбекақының мқлшері, мың	Еңбекақының сомасы, мың	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Коммуналдық қалдықтарды шығару (жұмыскерлердің мамандықтары бойынша түсіндірме)											
	Барлығы											
2.	Коммуналдық қалдықтарды шығару (әкімшілік персонал мамандықтары бойынша түсіндірме)											
	Барлығы											
	Жиыны:											
ЕСКЕРТУ: * Еңбекақыға үстеме ақы мен қосымша төлемдер кіреді												

Б.3 кестесі - Жанармайға ұсталатын шығандарды белгілеу

р/с №	Атауы	Қолданыстағы тарифтік сметада қабылданды					Субъекті жоспарлаған көрсеткіштер					Ескерту
		Қашықтық, мың км	Тиеу-түсіру саны	Жанармай және жағармай шығыны	Бір бірлік құны	Шығын, мың теңге.	Қашықтық, мың км	Тиеу-түсіру саны	Жанармай және жағармай шығыны	Бір бірлік құны	Шығын, мың теңге.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Коммуналдық қалдықтарды шығару, барлығы, соның ішінде арнайы машиналардың маркалары бойынша											
	« _____ » арнайы машина маркасы											
	« _____ » арнайы машина маркасы											
	Жиыны											

Б.4 кестесі - Майлау материалдарына ұсталатын шағындарды белгілеу

№	Атауы	Қолданыстағы тарифтік сметада қабылданды						Субъекті жоспарлаған көрсеткіштер						Ескерту
		Қашықтық, мың км	Тиеу-түсіру саны	Майлау материалдардың шығыны (материалдарды есептеудің базалық)	Жанармай шығыны табиғи көрсеткішпен*	Майлау материалдардың бір бірлік құны тг	Шығындар, мың теңге.	Қашықтық, мың км	Тиеу-түсіру саны	Майлау материалдардың шығыны (материалдарды есептеудің базалық)	Жанармай шығыны табиғи көрсеткішпен*	Майлау материалдардың бір бірлік құны тг	Шығындар, мың теңге.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	Барлығы													
	Соның ішінде автомашина маркалары бойынша « _____ » арнайы машина маркасы													
ЕСКЕРТУ: * майлау материалдарының түрлері бойынша														

Б.5 кестесі - Амортизацияға ұсталатын шығындар сомасы

№	Өзіндік құн бабы	Қолданыстағы тарифтік сметада қабылданды			Субъектімен жоспарлаған көрсеткіштер			Ескерту
		Баланстық құны, мың теңге	Амортизациялық аударымдардың нормасы, %	Амортизациялық аударымдардың сомасы, мың теңге.	Баланстық құны, мың теңге	Амортизациялық аударымдардың нормасы, %	Амортизациялық аударымдардың сомасы, мың теңге.	
1	2	3	4	5	6	7	9	10
1.	Коммуналдық қалдықтарды шығару							
	Жиыны:							

Б.6 кестесі - Техникалық қамтамасыз етуге және жөндеуге, соның ішінде күрделі жөндеуге ұсталатын шығындарды белгілеу

p/c №	Өзіндік құн бабының атауы	Қолданыстағы тарифтік сметада қабылданды		Субъектімен жоспарлаған көрсеткіштер	Ескерту
		Жоспар	Нақты	Жөндеудің болжамды сомасы	
1	2	3	4	5	6
1.	Коммуналдық қалдықтарды шығару				
	Жиыны:				

Б.7 кестесі - Басқа тікелей шығындарды белгілеу

p/c №	Шығындардың баптары	Қолданыстағы тарифтік сметада қабылданды		Субъектімен жоспарлаған көрсеткіштер	Ескерту
		Жоспар бойынша шығындар, мың теңге	Нақты шығындар, мың теңге.	Жоспарланған шығындар	
1	2	3	4	5	6
1.	Мүлікті сақтандыруға ұсталатын шығындар				
2.	Халықтан төлемдерді қабылдау жұмысы үшін төлеу				
3.	Халықтың төлемдерін есепке алу және есептеу жұмыстары үшін төлеу				
4.	Басқа тікелей шығындар				
	ЖИЫНЫ:				

Б.8 кестесі - Жалпы әкімшілік шығындарға түсіндірме

р/с №	Шығындардың баптары	Есептік кезең		Жоспарлы кезең	Ескерту
		Жоспар бойынша еңбекақы, мың теңге	Нақты шығындар, мың теңге.	Жоспарлы шығындар, мың теңге	
1	2	3	4	5	6
1.	Еңбекақы төлеу				
2.	Әлеуметтік қажеттіліктерге ұсталатын аударымдар				
3.	Іссапар шығындары				
4.	Жалпы шаруашылық негізгі құралдарды жөндеу және техникалық қамтамасыз етілуі				
5.	Жинаулар және аударымдар				
6.	Басқа шығындар				
	Жиыны:				

Б.9 кесте - Табыстан төленетін салықтар

р/с №	Салықтардың атауы	Қолданыстағы тарифтік сметада қабылданды		Субъектімен жоспарлаған көрсеткіштер	
		мөлшерлеме	сома	мөлшерлеме	сома
1	2	3	4	5	6
	Жиыны:	х		х	

Б.10 кесте - Өндірістің дамуына бөлінген қаражат

р/с №	Іс-шараның атауы	Қолданыстағы тарифтік сметада қабылданды					Субъектімен жоспарлаған көрсеткіштер				
		Сома, мың теңге	Қаржыландыру көздері				Сома, мың теңге	Қаржыландыру көздері			
			Амортизациялық аударымдар	Табыс	Нысаналы қаржыландыру	Қаржылық қаражат		Амортизациялық аударымдар	Табыс	Нысаналы қаржыландыру	Қаржылық қаражат
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Жиыны:										
ЕСКЕРТУ: * керек болса бағандар қосылуы мүмкін											

Б.11 кестесі - Әлеуметтік дамуға бөлінген қаражат

р/с №	Іс-шараның атауы	Нақты көрсеткіштер	Субъектімен жоспарлаған көрсеткіштер
1	2	3	4
	Жиыны:		

Библиография

[1] Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы қызметтеріне экономикалық негізделген мөлшерлемелер мен тарифтерді есептеу әдістемесі, Роскоммунхоз, 1993 жылғы 9 қараша.

[2] Басқару жүйелерін модельдеу үшін қатты тұрмыстық қалдықтар құрамының әлеуметтік-экономикалық индикаторларға тәуелді кезендік ауытқуларын зерттеу, ТКШ Мемлекеттік академиясы, Украина, 2010 жыл.

[3] Украинаның құрылыс, сәулет және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы министрінің бірінші орынбасарының 2006 жылғы 30 қарашадағы № 396 бұйрығымен бекітілген Қатты тұрмыстық қалдықтарды екі кезендік тасымалдануын енгізу әдістемесі.

[4] Украинаның тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы мәселелері жөніндегі министрінің 2010 жылғы 7 шілдедегі № 176 бұйрығымен бекітілген Тұрмыстық қалдықтарды жинау, тасымалдау, қайта өңдеу және кәдеге жаратуды ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсыныстар.

[5] Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы қызметтерін жоспарлау, есептеу және өзіндік құнын калькуляциялаудың әдістемесі, Ресей Федерациясының Құрылыс, сәулет және тұрғын үй саясаты жөніндегі мемлекеттік комитеті, Мәскеу, 1999 жыл.

[6] Қатты тұрмыстық қалдықтарды шығару тарифтерін қаржылық негіздеу бойынша әдістемелік ұсыныстар, Ресей Федерациясының Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық кешені жөніндегі мемлекеттік комитет, Мәскеу, 2002 жыл.

[7] Қатты тұрмыстық қалдықтарды шығару бағасын белгілеу бойынша әдістемелік ұсыныстар, Муниципалдық экономика және құқық орталығы, Мәскеу, 2005 жыл.

[8] «Қоқыс жинау саласындағы тарифтік жүйелер бойынша тәжірибеге және Қазақстан аумағында әсіресе Астана қаласында қоқыс жинау саласындағы тарифтік жүйелер бойынша ұсыныстарға шолу» атты есебі, ОФ EcoIDEA/жоба «Астана қаласында қоқыстарды тиімді басқару үшін қатысу құралдары мен механизмдері», Астана 2010 жыл.

[9] Қатты тұрмыстық қалдықтарды жою, кәдеге жарату және көму қызметтеріне тарифтерді қалыптастыру бойынша әдістемелік ұсыныстар, РФ Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы экономикасының институты, Мәскеу 2003 жыл.

[10] Ставрополь өлкесінің қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы қызметті ұйымдастыру және пайда болған муниципалды қалдықтарды жинау тәртібін белгілеу бойынша әдістемелік нұсқаулар, Ставрополь өлкесінің табиғи ресурстар және қоршаған ортаны қорғау министрілігі, 2007 жыл.

[11] Мәскеу қаласының мэры 2005 жылғы 30 қарашада бекіткен «Мәскеу қаласындағы өндіріс және тұтыну қалдықтары туралы» 68 Заңы.

[12] Цена отброса. О. Хохлов, «Деньги» журналы 2008 жылғы 20 қазандағы № 41 (698).

[13] Направления развития системы и методов заготовки вторичного сырья у населения. А. Масленников www.waste.ru, 2004 жыл.

[14] Управление отходами в России: пора использовать отечественный и зарубежный опыт. В Девяткин. «Отечественные записки» журналы, 2007 жыл.

[15] Селективный сбор компонентов твердых бытовых отходов: принципы реализуемости в новых условиях. Н.Г. Давыдова, «Экология города СПб» секциясы, к.т.н. 2002 жыл.

[16] «Управление твердыми бытовыми отходами. Раздельный сбор и сортировка отходов» INTERREG III A Еуропа Қоғамдастығының жобасы «Кооперация в совместном создании системы управления отходами в Псковской области» 2008 жыл.

[17] «Санитарная очистка и уборка населенных мест», Анықтамалық, М. Стройиздат, 1990 жыл.

Содержание

1 Область применения.....	32
2 Нормативные ссылки	32
3 Термины и определения	33
4 Общие положения.....	34
5 Определение затрат на предоставление услуги вывоза коммунальных отходов.....	34
6 Определение прибыли в тарифах на вывоз коммунальных отходов.....	39
7 Метод расчета тарифа на вывоз коммунальных отходов без учета отдельного сбора.....	39
8 Метод расчета тарифа на вывоз коммунальных отходов с учетом отдельного сбора.....	42
9 Расчет стоимости услуг на вывоз, переработку и утилизацию коммунальных отходов.....	44
Приложение А (информационное).....	46
Приложение Б (обязательное).....	52
Библиография	59

МЕТОДИКА РАСЧЕТА ТАРИФОВ НА ВЫВОЗ ТВЕРДЫХ БЫТОВЫХ ОТХОДОВ

Дата введения – 01.05.2012

1 Область применения

Настоящая Методика предназначена для обоснования потребности в финансовых средствах и при расчёте экономически обоснованных тарифов на предоставление услуги вывоза коммунальных отходов, включающую в себя сбор, транспортировку и выгрузку коммунальных отходов.

Настоящая Методика предназначена для обеспечения заинтересованных лиц необходимой информацией, используемой при планировании и принятии эффективных решений для управления бизнесом, а также повышения информированности потребителей услуг и установления прозрачных и экономически обоснованных тарифов на услуги вывоза коммунальных отходов.

2 Нормативные ссылки

При применении настоящей Методики необходимо руководствоваться следующими нормативными правовыми актами и нормативно-техническими документами:

Экологический кодекс Республики Казахстан, 9 января 2007 года № 212-III ЗРК.

ГОСТ 30772-2001 «Ресурсосбережение. Обращение с отходами. Термины и определения».

РНД РК Методика определения норм накопления твердых бытовых отходов утверждена приказом № 606 от 29.12.2011 Агентства Республики Казахстан по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства .

ПРИМЕЧАНИЕ: При использовании настоящей Методики целесообразно проверить действие ссылочных стандартов и классификаторов по ежегодно издаваемому информационному указателю «Указатель нормативных документов по стандартизации» по состоянию на текущий год и соответствующим ежемесячно издаваемым информационным указателям, опубликованным в текущем году. Если ссылочный документ занесен (изменен), то при пользовании настоящей Инструкции следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 Термины и определения

Термины, использованные в настоящей Методике, не противоречат Экологическому кодексу РК и ГОСТ 30772-2001.

Абонент - потребитель услуг вывоза коммунальных отходов;

Вторичное сырье - вторичные материальные ресурсы, для которых имеется реальная возможность и целесообразность использования в народном хозяйстве;

Вывоз коммунальных отходов - комплекс мероприятий по сбору и выгрузке, транспортировке до конечного пункта и обезвреживанию коммунальных отходов;

Контейнер, бункер - тара для сбора, накопления и временного хранения коммунальных отходов - жесткая, прочная, специальная упаковка типа ящика, имеющая специальное приспособление для удобства переноски, перегрузки, крепления и обеспечивающая сохранность содержимого при обычном воздействии факторов окружающей среды;

Мусоровоз, мусороуборочная машина - коммунальная техника, назначение которой погрузить, транспортировать и выгрузить мусор. Для различного видов отходов: строительные, крупногабаритные отходы, коммунальные отходы - используются различные типы специальной техники (далее – спецмашина);

Нулевой пробег спецмашин - движение спецмашины от производственного гаража (базы) до первого места сбора коммунальных отходов и от места выгрузки отходов на полигоне (месте выгрузки отходов) до следующей точки сбора или гаража (базы);

Прибыль - разница между выручкой от оказания услуг (реализации продукции, работ) и затратами на производство и реализацию, включаемыми в себестоимость;

Сбор, транспортировка и выгрузка коммунальных отходов - комплекс мероприятий, связанных с погрузкой коммунальных отходов в спецмашину, перемещением и их выгрузкой у конечного пункта;

Себестоимость - стоимостная оценка используемых в процессе оказания услуг (реализации продукции, работ) сырья, материалов, топлива, энергии, основных фондов, трудовых ресурсов, а также других затрат на производство и реализацию;

Тариф на вывоз коммунальных отходов – денежное выражение стоимости услуг, утвержденное уполномоченным органом согласно действующему законодательству Республики Казахстан.

4 Общие положения

4.1 Настоящая Методика определяет механизм расчета тарифов на услуги по вывозу коммунальных отходов и предназначена для использования организациями, оказывающие возмездные услуги по сбору и вывозу коммунальных отходов независимо от форм собственности (далее – организации).

4.2 Настоящая Методика применяется при экономическом обосновании потребности организаций в финансовых средствах для обеспечения потребителей услугами необходимого качества и в полном объеме, а также при рассмотрении и утверждении тарифов на вывоз коммунальных отходов.

4.3 В данной Методике экономическое обоснование общей потребности в финансовых средствах производится на основе нормативной базы, представляющей собой совокупность трудовых, материальных и финансовых норм и нормативов, которые позволяют оценить расход ресурсов, а их калькуляция (смета) по экономическим элементам - обосновать тарифы и информировать об этом абонентов.

4.4 Основным принципом расчета тарифа на услуги вывоза коммунальных отходов организациями является покрытие всех экономически обоснованных затрат, необходимых для предоставления услуг и обеспечение возможности получения прибыли. Данные тарифы утверждаются уполномоченным органом отдельно для каждой организации на основе индивидуально необходимых средств на покрытие затрат и получения прибыли.

4.5 Единый тариф - тариф, являющийся единым для всех групп потребителей. Данный тариф рассчитывается как фиксированный платеж (начисляемый один раз в месяц), базирующийся на нормах накопления коммунальных отходов.

4.6 Дифференциация тарифов по группам потребителей возможна в том случае, если она экономически обоснованна, т.е. уровни затрат необходимые для оказания услуг различны для каждой группы потребителей.

5 Определение затрат на предоставление услуги вывоза коммунальных отходов

5.1 Планирование расходов затратной части тарифа осуществляется в соответствии с законодательства Республики Казахстан. Затраты организаций для покрытия расходов дифференцируются на производственную себестоимость и расходы периода.

Обоснование общей потребности в финансовых средствах на вывоз коммунальных отходов в настоящей Методике производится через производственную себестоимость, которая отражает нормативные затраты, сгруппированные по экономическим элементам и статьям калькуляции.

Затраты производственной себестоимости группируются по экономическому содержанию по следующим статьям:

- материальные затраты;
- затраты на оплату труда;
- отчисления на страхование;
- ремонт;

прочие прямые затраты, в том числе услуги сторонних организаций, направленных на предоставление услуг вывоза коммунальных отходов.

5.1.1 Материальные затраты, включаемые в затратную часть тарифа (производственную себестоимость), определяются исходя из норм расходов сырья, материалов, топлива, энергии на выпуск единицы продукции (услуг), утвержденных в соответствующем порядке, а также на основании планируемых текущих ремонтов, капитальных ремонтов, не приводящих к увеличению стоимости основных средств, выполняемых хозяйственным способом, исходя из потребности в материально технических ресурсах для оказания услуг и цен на материальные ресурсы, определенные по результатам тендерных (конкурсных) закупок в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан.

5.1.1.1 Сырье и материалы. Определяются исходя из планируемого объема предоставления услуг. Потребность в сырье и материалах устанавливается, исходя из требований соответствующих норм и правил, государственных стандартов, технических условий и правил безопасности, действующих на территории Республики Казахстан.

5.1.1.2 Горюче-смазочные материалы (далее - ГСМ). В статью ГСМ включаются расходы на бензин, дизельное топливо и смазочные материалы. Нормируются расходы топлива для легковых автомобилей, автобусов, грузовых автомобилей и другой автотранспортной и специальной техники. Необходимое (экономически обоснованное) количество автотранспортной и специальной техники должно быть подтверждено производственной программой организации.

5.1.1.3 Энергия покупная. В статье отражается стоимость приобретения энергии всех видов (электрической, тепловой и др.) используемой непосредственно на предоставление услуг по вывозу коммунальных отходов.

5.1.2 Затраты на оплату труда включают основную и дополнительную заработную плату:

производственного персонала, непосредственно участвующего в производственной деятельности;

производственного персонала, занятого в обслуживании и управлении производством (производственные рабочие, инженерно-технические работники и др.).

5.1.2.1 Основная заработная плата — относительно постоянная часть заработной платы, включающая оплату по тарифным ставкам, должностным окладам, сдельным расценкам, и предусмотренные трудовым

законодательством, отраслевым соглашением, коллективным и (или) трудовым договорами выплаты постоянного характера.

5.1.2.2 Дополнительная заработная плата включает в себя компенсационные и стимулирующие выплаты. Компенсационные выплаты производятся работникам при отклонении условий их труда от нормальных. Это надбавки и доплаты к тарифным ставкам и окладам за работу в ночное время, в праздничные дни, сверхурочную работу, за совмещение профессий, оплата очередных отпусков, выплаты высвобождаемым работникам в связи с реорганизацией организации, сокращением штата и т.д. В соответствии с действующим законодательством размеры доплат и условия их выплат устанавливаются организациями самостоятельно (не ниже установленных законодательством) и отражаются в индивидуальных трудовых и (или) коллективных договорах (положениях об оплате труда), по согласованию с уполномоченным органом.

Стимулирующие выплаты – премии и другие дополнительные выплаты, связанные с выполнением производственных заданий, предусмотренные системами оплаты труда, положениями о премировании, коллективными договорами выплачиваются по результатам финансово-хозяйственной деятельности из фактической прибыли.

5.1.2.3 Нормативная численность персонала устанавливается ежегодно на основе типовых нормативов, утвержденных компетентным органом и согласованных с Министерством труда и социальной защиты населения Республики Казахстан.

При утверждении тарифа на услуги вывоза коммунальных отходов организации предоставляют нормативную численность, утвержденную в установленном порядке на тот календарный год, в котором рассматривается тариф и утверждается тарифная смета.

При планировании затрат на оплату труда не учитывается численность персонала, занятого капитальным ремонтом основных средств, текущим ремонтом, пуско-наладочными работами, охраной и других работ, проводимых подрядным способом.

5.1.2.4 Социальный налог. Ставки, порядок и условия оплаты и освобождения от уплаты социального налога установлены Кодексом Республики Казахстан "О налогах и других обязательных платежах в Бюджет".

5.1.3 В тарифы включаются расходы на обязательные виды страхования в соответствии со ставками, установленными законодательством Республики Казахстан.

5.1.4 Средства на ремонт включаются в тариф при наличии документального подтверждения сводными сметными расчетами, объектными, локальными и ресурсными сметами.

Текущий ремонт включает в себя профилактический ремонт, планируемый заранее по объему и времени выполнения, и непредвиденный ремонт, выполняемый в процессе эксплуатации и в срочном порядке.

При этом, затраты на оплату труда относятся на статью "Затраты на оплату труда", расходы по сырью и материалам на статью "Сырье и материалы", а амортизация основных средств ремонтно-строительных подразделений на статью "Износ средств".

Фактические затраты на текущий ремонт, выполненные хозяйственным способом, подтверждаются актами выполненных работ.

5.1.5 Амортизация основных фондов (основных средств и нематериальных активов) производственного назначения исчисляется исходя из их балансовой (первоначальной) стоимости.

5.1.6 Прочие затраты включают в себя:

услуги охраны;

подготовка кадров;

расходы на охрану труда и технику безопасности;

плата за использование природных ресурсов;

пусконаладочные работы;

расходы на дезинфекцию, дератизацию производственных помещений, коммунальные расходы, связанные с эксплуатацией производственных помещений;

страхование автотранспорта;

расходы на обязательные выплаты в рамках охраны окружающей среды.

5.2 Расходы периода включают в себя:

общие и административные расходы;

расходы на содержание службы сбыта;

расходы по процентам.

5.2.1 К общим и административным расходам относятся:

оплата труда работников, относящихся к административному персоналу; персоналу, занятому в обслуживающих производствах и хозяйствах (кроме персонала службы сбыта), которые определяются в соответствии с утвержденной численностью и штатным расписанием, принятыми ставками и окладами;

отчисления от оплаты труда административного персонала, и персонала занятого в обслуживающих производствах и хозяйствах;

расходы по созданию и совершенствованию систем и средств административного управления (включаются в расходы периода по согласованию с уполномоченным органом, в компетенцию которых входит разработка тарифов на вывоз коммунальных отходов в соответствии с действующим законодательством Республики Казахстан, после представления расчета экономической эффективности от вложения средств на указанные цели);

оплата услуг банка;

расходы на содержание и обслуживание технических средств управления, узлов связи, средств сигнализации, вычислительных центров и других технических средств управления, не относящихся к производству (износ основных средств общехозяйственного назначения, расходы на содержание и текущий ремонт зданий и сооружений и инвентаря общехозяйственного назначения);

расходы на текущий и капитальный ремонты подтверждаются сметной документацией, с документальным подтверждением компетентного органа о необходимости их проведения;

расходы на отопление, электроснабжение, газоснабжение (и другие коммунальные услуги) зданий и сооружений общехозяйственного назначения определяются по тарифам, утвержденным уполномоченным органом.

прочие расходы включаются в тарифы в пределах лимитов, установленных организации по согласованию с уполномоченным органом, в компетенцию которого входит разработка тарифов на вывоз коммунальных отходов в соответствии с действующим законодательством Республики Казахстан.

Расчет лимитируемых затрат основывается на производственной программе (бизнес-плане) предприятия. В случае если организация находится в коммунальной собственности, то указанные расходы лимитируются в установленном законодательством порядке;

расходы по аренде основных средств общехозяйственного назначения включаются в расходы периода по результатам проведенных в установленном порядке тендеров (конкурсов);

расходы на охрану труда работников, на охрану зданий и сооружений общехозяйственного назначения, противопожарную охрану;

расходы на организационный набор рабочей силы, на обучение кадров, компенсации при увольнении работников;

затраты на повышение квалификации административного персонала, связанное с производственной необходимостью, включаются в тарифы по предварительному согласованию с уполномоченным органом, в компетенцию которых входит разработка тарифов на вывоз коммунальных отходов в соответствии с действующим законодательством Республики Казахстан;

налоги и сборы.

5.2.2 К расходам на содержание службы сбыта относятся расходы операционной деятельности, в состав которых входят:

оплата труда и отчисления от заработной платы работников службы сбыта;

расходы на изготовление расчетных книжек (квитанций);

амортизация основных средств, связанных со сбытом услуг продукции;

ремонт (текущий, капитальный) основных средств.

5.2.3 К расходам по процентам относятся:

оплата процентов по кредитам банков;

расходы на выплату вознаграждений за пользование основными средствами общехозяйственного назначения и прочие.

5.2.4 Если организация оказывает услуги по вывозу и захоронению коммунальных отходов, то в случае невозможности однозначного разделения статей общих и административных расходов по видам услуг деление производится пропорционально фонду оплаты труда производственного персонала занятого в оказании услуг.

6 Определение прибыли в тарифах на вывоз коммунальных отходов

6.1 При расчете тарифов на вывоз коммунальных отходов учитывается величина прибыли, необходимая для обеспечения организаций, средствами на обслуживание привлеченного и заемного капитала, собственными средствами на производственное и социальное развитие (исходя из соответствующих программ развития), для выплаты дивидендов, налогов, уплачиваемых за счет прибыли в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

6.2 Уровень прибыли определяется в процентах от полной себестоимости работ с учетом фактического уровня, сложившегося за ряд лет по предприятиям предоставляющих коммунальные услуги в целом и, в частности, по организациям, оказывающих возмездные услуги по сбору и вывозу коммунальных отходов.

6.3 Уровень прибыли определяют уполномоченные органы, в компетенцию которых входит разработка тарифов на вывоз коммунальных отходов в соответствии с действующим законодательством Республики Казахстан.

7 Метод расчета тарифа на вывоз коммунальных отходов без учета отдельного сбора

7.1 Тариф на вывоз коммунальных отходов определяется путём деления полной нормативной себестоимости на объём/массу собранных и вывезенных коммунальных отходов.

Таблица 1 - Тарифная смета на вывоз коммунальных отходов без учета раздельного сбора

№п /п	Наименование показателей*	Ед. изм.	Принят о в действующей тарифной смете	Фактически е показатели за предшествующий законченны й год	Фактически е показатели за предшествующие 4 законченны х квартала	Планируемые субъект ом показат ели
I	Затраты на предоставление услуг, всего, в т. ч.	тыс. тенге				
1	Материальные затраты, всего, в т.ч.					
1.1	Сырье и материалы	-"				
1.2	Инструменты, инвентарь и другие покупные изделия	-"				
1.3	ГСМ					
1.4	Топливо					
1.5	Энергия					
2	Расходы на оплату труда, всего, в т. ч.	-"				
2.1	Заработная плата производственного, вспомогательного персонала					
2.2	Социальный налог	-"				
3	Амортизация	-"				
4	Ремонт					
5	Прочие затраты (расшифровать)	-"				
II	Расходы периода всего, в т.ч.	-"				

Продолжение Таблицы 1

№п /п	Наименование показателей*	Ед. изм.	Принят о в действующей тарифной смете	Фактически е показатели за предшествующий законченный год	Фактически е показатели за предшествующие 4 законченных квартала	Планируемые субъект ом показатели
6	Общие административные расходы, всего: в том числе:	"-"				
6.1	Заработная плата административного персонала	"-"				
6.2	Социальный налог	"-"				
6.3	Налоги	"-"				
6.4	Прочие расходы (расшифровать)	"-"				
7	Расходы на выплату вознаграждений	"-"				
III	Всего затрат на предоставление услуг	"-"				
IV	Всего доходов	"-"				
V	Объем/тоннаж коммунальных отходов	в натуральных показателях				
VI	Тариф на вывоз коммунальных отходов	тенге/ на ед. оказываемых услуг (м3/тонна)				
<p>ПРИМЕЧАНИЕ: * статьи затрат и доходов при необходимости могут быть расширены или дополнены</p>						

Подписи:
Руководитель
Главный бухгалтер

8 Метод расчета тарифа на вывоз коммунальных отходов с учетом раздельного сбора.

8.1 Тариф на вывоз коммунальных отходов определяется путём деления полной нормативной себестоимости на объём/массу собранных и вывезенных коммунальных отходов.

**Таблица 2 - Тарифная смета на вывоз коммунальных отходов с
учетом раздельного сбора.**

№ п/п	Наименование показателей*	Ед. изм.	Принято в действующей тарифной смете	Фактические показатели за предшествующий законченный год	Фактические показатели и за предшествующие 4 законченных квартала	Планируемые субъектом показатели
1	2	3	4	5	6	7
I	Затраты на предоставление услуг, всего, в т. ч.	тыс. тенге				
1	Материальные затраты, всего, в т.ч.					
1.1	Сырье и материалы	"-"				
1.2	Инструменты, инвентарь и другие покупные изделия	"-"				
1.3	ГСМ					
1.4	Топливо					
1.5	Энергия					
2	Расходы на оплату труда, всего, в т. ч.	"-"				

Продолжение Таблицы 2

№ п/п	Наименование показателей*	Ед. изм.	Принято в действующей тарифной смете	Фактические показатели за предшествующий законченный год	Фактические показатели за предшествующие 4 законченных квартала	Планируемые субъектом показатели
2.1	Заработная плата производственного персонала					
2.2	Социальный налог	-"				
3	Амортизация	-"				
4	Ремонт					
5	Прочие затраты (расшифровать)	-"				
II	Расходы периода всего, в т.ч.	-"				
6	Общие административные расходы, всего: в том числе:	-"				
6.1	Заработная плата административного персонала	-"				
6.2	Социальный налог	-"				
6.3	Налоги	-"				
6.4	Прочие расходы (расшифровать)	-"				
7	Расходы на выплату вознаграждений	-"				
III	Всего затрат на предоставление услуг	-"				

Продолжение Таблицы 2

№ п/п	Наименование показателей*	Ед. изм.	Принято в действующей тарифной смете	Фактические показатели за предшествующий законченный год	Фактические показатели за предшествующие 4 законченных квартала	Планируемые субъектом показатели
IV	Всего доходов	-"-				
V	Объем/тоннаж коммунальных отходов	в натуральных показателях				
VI	Объем/тоннаж фракции коммунальных отходов	в натуральных показателях				
VII	Тариф на вывоз фракции коммунальных отходов	тенге/ на ед. оказываемых услуг (м3/тонна)				
Примечание: * затраты при необходимости могут быть расширены или дополнены						

Подписи:

Руководитель

Главный бухгалтер

9 Расчет стоимости услуг на вывоз, переработку и утилизацию коммунальных отходов

9.1 Тариф в месяц на одного абонента за вывоз коммунальных отходов определяется по следующей формуле:

$$T_m = \frac{T \times H}{12},$$

где:

Тм – тариф в месяц на одного жителя, тенге;

Т – тариф 1 единицу измерения коммунальных отходов (1 тонна или 1 м3), тенге;

Н - годовая норма накопления коммунальных отходов на одного жителя, тонна/на 1 жителя или м3/на 1 жителя.

9.2 Расчет стоимости услуг на вывоз, переработку и утилизацию коммунальных отходов производится дифференцировано для абонентов-физических лиц (таблица 3) и абонентов-юридических (таблица 4).

Таблица 3 - Расчет стоимости услуг на вывоз, переработку и утилизацию коммунальных отходов для абонентов-физических лиц.

№	Наименование	тенге
1	Тариф на вывоз коммунальных отходов	
	Рентабельность, %	
	Итого, тариф на вывоз коммунальных отходов	
2	Тариф на захоронение коммунальных отходов	
3	Тариф на переработку коммунальных отходов	
	Всего, тариф на 1 м3	
	НДС, %	
	Тариф на 1 м3 ТБО с НДС	
	Тариф на 1 человека в месяц с НДС (м3/1 чел.в год)	

Таблица 4 - Расчет стоимости услуг на вывоз, переработку и утилизацию коммунальных отходов для абонентов-юридических лиц.

№	Наименование	тенге
1	Тариф на вывоз коммунальных отходов	
	Рентабельность, %	
	Итого, тариф на вывоз коммунальных отходов	
2	Тариф на захоронение коммунальных отходов от юр.лиц	
3	Тариф на переработку коммунальных отходов	
	Всего, тариф на 1 м3	
	НДС, %	
	Тариф на 1 м3 ТБО с НДС	

Приложение А
(информационное)

Таблица А 1 - Пример расчета тарифа на вывоз коммунальных отходов

№ п/п	Наименование показателей*	Ед. изм.	Принято в действующей тарифной смете	Фактические показатели за предшествующий законченный год	Фактические показатели за предшествующие 4 законченных квартала	Проектируемые хоз.субъектом показатели
I	Всего затрат на предоставление услуг	тыс. тенге	398 105	419 474		419 474
1	Материальные затраты, всего, в т.ч.		55 317	67 471		67 471
1.1	Сырье и материалы	"-	3 240	3 680		3 680
1.2.	Инструменты, инвентарь и другие покупные изделия	"-	550	457		457
1.3.	ГСМ		23 437	25 768		25 768
1.4.	топливо		28 090	37 566		37 566
2	Расходы на оплату труда, всего, в т. ч.	"-	185 509	194 724		194 724
2.1.	Заработная плата производственного персонала		115 669	120 836		120 836
2.2.	Заработная плата вспомогательного персонала		69 840	73 888		73 888
3	Социальный налог	"-	27 456	27 456		27 456
4	Износ основных средств и нематериальных активов	"-	96 982	96 982		96 982
5	Ремонт		20 634	20 634		20 634
6	Оплата услуг сторонних организаций, всего: в том числе:		9 268	9 268		9 268
6.1.	коммунальные услуги		5 643	5 643		5 643
6.2.	услуги связи		1 145	1 145		1 145
6.3.	автоуслуги		2 480	2 480		2 480
7	Прочие расходы, всего в том числе:	"-	2 939	2 939		2 939
7.1.	спец.одежда		2 176	2 176		2 176
7.2.	спец.питание		313	313		313
7.3.	канцелярские товары		300	300		300
7.4.	моющие средства		150	150		150
II	Расходы периода всего, в т.ч.	"-	186 390	190 504		190 504
8	Общие административные расходы, всего, в том числе:	"-	97 971	97 971		97 971
9	материалы, всего: в том числе:		1 710	1 710		1 710

Продолжение таблицы А1

№ п/п	Наименование показателей*	Ед. изм.	Принято в действующей тарифной смете	Фактические показатели за предшествующий законченный год	Фактические показатели за предшествующие 4 законченных квартала	Проектируемые хоз. субъектом показатели
9.1.	Топливо		1 673	1 673		1 673
9.2.	Инструменты, инвентарь и другие покупные изделия		37	37		37
10	Заработная плата административного персонала	"-	34 222	38 024		38 024
11	Социальный налог	"-	4 541	5 045		5 045
12	Налоги	"-	469	444		444
13	Ремонт основных средств		367	350		350
14	Износ основных средств и нематериальных активов		1 950	1 800		1 800
15	Прочие расходы (расшифровать)	"-	2 848	2 848		2 848
15.1	банковские услуги		885	885		885
15.2	коммунальные услуги		351	351		351
15.3	услуги связи		445	445		445
15.4	канцелярские товары		1 167	1 167		1 167
16	Услуги сторонних организаций, всего: из них:		7 426	7 426		7 426
16.1	по учету и расчету платежей от населения		7 426	7 426		7 426
17	Расходы на выплату вознаграждений	"-	34 886	34 886		34 886
III	Всего затрат	"-	584 495	609 978		609 978
IV	Всего доходов	"-				
V	Объем коммунальных отходов в натуральных показателях (м ³)		701 351	705 000		705 000
VI	Тариф на вывоз коммунальных отходов тенге/ на ед. оказываемых услуг (м ³)		833	865		865

Подписи:
Руководитель
Главный бухгалтер

Таблица А 2 - Пример расчета стоимости услуг вывоза, захоронения и утилизации коммунальных отходов для абонентов-физических лиц

№	Наименование	тенге
1	Тариф на вывоз коммунальных отходов	865
	Рентабельность, 8%*	69,2
	Итого, тариф на вывоз коммунальных отходов	934,2
2	Тариф на захоронение коммунальных отходов**	400
3	Тариф на переработку коммунальных отходов**	400
	Всего, тариф на 1 м3	1734,2
	НДС, 12%	208,1
	Тариф на 1 м3 ТБО с НДС	1942,3
	Тариф на 1 человека в месяц с НДС (1,1 м3/1 чел.в год)	178,04
	ПРИМЕЧАНИЯ: *размер приведен в качестве примера, норма рентабельности устанавливается в соответствии с пунктом 3 настоящей методики. ** тариф на предоставление услуг за 1 м3 коммунальных отходов без НДС	

Таблица А 3 - Пример расчета стоимости услуг вывоза, захоронения и утилизации коммунальных отходов для абонентов-юридических лиц

№	Наименование	тенге
1	Тариф на вывоз коммунальных отходов	865
	Рентабельность, 8%*	69,2
	Итого, тариф на вывоз коммунальных отходов	934,2
2	Тариф на захоронение коммунальных отходов от юр.лиц	400
3	Тариф на переработку коммунальных отходов	400
	Всего, тариф на 1 м3	1734,2
	НДС, 12%	208,1
	Тариф на 1 м3 ТБО с НДС	1942,3
	ПРИМЕЧАНИЯ: *размер приведен в качестве примера, норма рентабельности устанавливается в соответствии с пунктом 3 настоящей методики. ** тариф на предоставление услуг за 1 м3 коммунальных отходов без НДС	

Таблица А 4 - Пример расчета тарифа на вывоз твердых бытовых отходов с учетом раздельного сбора

№ п/п	Наименование показателей*	Ед. изм.	Принято в действующей тарифной смете	Фактические показатели за предшествующий законченный год	Фактические показатели за предшествующие 4 законченных квартала	Проектируемые хоз. субъектом показатели
1	2	3	4	5	6	7
I	Всего затрат на предоставление услуг	тыс. тенге	398 105	419 474		419 474
1	Материальные затраты, всего, в т.ч.		55 317	67 471	0	67 471
1.1	Сырье и материалы	-"	3 240	3 680		3 680
1.2.	Инструменты, инвентарь и другие покупные изделия	-"	550	457		457
1.3.	ГСМ		23 437	25 768		25 768
1.4.	топливо		28 090	37 566		37 566
2	Расходы на оплату труда, всего, в т. ч.	-"	185 509	194 724		194 724
2.1.	Заработная плата производственного персонала		115 669	120 836		120 836
2.2.	Заработная плата вспомогательного персонала		69 840	73 888		73 888
3	Социальный налог	-"	27 456	27 456		27 456
4	Износ основных средств и нематериальных активов	-"	96 982	96 982		96 982
5	Ремонт		20 634	20 634		20 634
6	Оплата услуг сторонних организаций, всего: в том числе:		9 268	9 268		9 268
6.1.	коммунальные услуги		5 643	5 643		5 643
6.2.	услуги связи		1 145	1 145		1 145
6.3.	автоуслуги		2 480	2 480		2 480
7	Прочие расходы, всего в том числе:	-"	2 939	2 939		2 939
7.1.	спец.одежда		2 176	2 176		2 176
7.2.	спец.питание		313	313		313
7.3.	канцелярские товары		300	300		300
7.4.	моющие средства		150	150		150
II	Расходы периода всего, в т.ч.	-"	186 390	190 504		190 504

№ п/п	Наименование показателей*	Ед. изм.	Принято в действующей тарифной смете	Фактические показатели за предшествующий законченный год	Фактические показатели за предшествующие 4 законченных квартала	Проектируемые хоз. субъектом показатели
8	Общие административные расходы, всего:	-"	97 971	97 971		97 971
	в том числе:					
9	материалы, всего:		1 710	1 710		1 710
	в том числе:					
9.1.	топливо		1 673	1 673		1 673
9.2.	Инструменты, инвентарь и другие покупные изделия		37	37		37
10	Заработная плата административного персонала	-"	34 222	38 024		38 024
11	Социальный налог	-"	4 541	5 045		5 045
12	Налоги	-"	469	444		444
13	Ремонт основных средств		367	350		350
14	Износ основных средств и нематериальных активов		1 950	1 800		1 800
15	Прочие расходы (расшифровать)	-"	2 848	2 848		2 848
15.1	банковские услуги		885	885		885
15.2	коммунальные услуги		351	351		351
15.3	услуги связи		445	445		445
15.4	канцелярские товары		1 167	1 167		1 167
16	Услуги сторонних организаций, всего:		7 426	7 426		7 426
	из них:					
16.1	по учету и расчету платежей от населения		7 426	7 426		7 426
17	Расходы на выплату вознаграждений	-"	34 886	34 886		34 886
III	Всего затрат	-"	584 495	609 978		609 978
IV	Всего доходов	-"				
V	Всего доходов от реализации втор.сырья		560	700		700
VI	Объем/тоннаж коммунальных отходов в натуральных показателях		701 351	705 000		705 000
VII	Тариф на вывоз коммунальных отходов тенге/ на ед. оказываемых услуг (м3/тонна)		833	864		864

Таблица А 5 - Пример расчета стоимости услуг вывоза, захоронения и утилизации коммунальных отходов для абонентов-физических лиц с учетом отдельного сбора

№	Наименование	тенге
1	Тариф на вывоз коммунальных отходов	864
	Рентабельность, 8%*	69,2
	Итого, тариф на вывоз коммунальных отходов	933,2
2	Тариф на захоронение коммунальных отходов**	400
3	Тариф на переработку коммунальных отходов**	400
	Всего, тариф на 1 м3	1733
	НДС, 12%	208
	Тариф на 1 м3 ТБО с НДС	1941
	Тариф на 1 человека в месяц с НДС (1,1 м3/1 чел.в год)	178
	ПРИМЕЧАНИЯ: *размер приведен в качестве примера, норма рентабельности устанавливается в соответствии с пунктом 3 настоящей методики. ** тариф на предоставление услуг за 1 м3 коммунальных отходов без НДС	

Таблица А 6 - Пример расчета стоимости услуг вывоза, захоронения и утилизации коммунальных отходов для абонентов-юридических лиц с учетом отдельного сбора

№	Наименование	тенге
1	Тариф на вывоз коммунальных отходов	864
	Рентабельность, 8%*	69,2
	Итого, тариф на вывоз коммунальных отходов	933,2
2	Тариф на захоронение коммунальных отходов от юр.лиц**	400
3	Тариф на переработку коммунальных отходов**	400
	Всего, тариф на 1 м3	1733
	НДС, 12%	208
	Тариф на 1 м3 ТБО с НДС	1941
	ПРИМЕЧАНИЯ: *размер приведен в качестве примера, норма рентабельности устанавливается в соответствии с пунктом 3 настоящей методики. **тариф на предоставление услуг за 1 м3 коммунальных отходов без НДС	

Приложение Б
(обязательное)

Основные показатели работы предприятий по вывозу коммунальных отходов

Таблица Б.1 - Показатели использования парка спец.машин

№ п/п	Показатели	Ед. изм.	Принято в действующей тарифной смете		Планируемые субъектом показатели	Примечание
			План	Факт		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Парк спец.машин, всего, в том числе по маркам машин	ед.				
2.	Срок эксплуатации спец.машин по маркам	лет				
3.	Продолжительность смены	час.				
4.	Коэффициент использования парка машин, всего, в том числе по маркам машин	%				
5.	Число ездов с коммунальными отходами, всего, в том числе по маркам машин	ед.				
6.	Количество коммунальных отходов, загружаемых в спецмашину за 1 рейс, всего в том числе по маркам машин	м ³				
7.	Вывезено коммунальных отходов, всего, в том числе по маркам машин	м ³				
8.	Пробег машин, всего, в том числе по маркам машин	км				

Таблица Б.2 - Определение затрат на оплату труда

№ п/п	Наименование должности, профессии по статьям затрат	Принято в действующей тарифной смете					Планируемые субъектом показатели					Примечание
		Планируемая численность, чел.	разряд рабочего	тарифная ставка, должность	Размер заработной платы, тыс. тенге.*	Сумма заработной платы, тыс. тенге.	Планируемая численность, чел	разряд рабочего	тарифная ставка, должность	Размер заработной платы, тыс. тенге.*	Сумма заработной платы, тыс. тенге.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Вывоз коммунальных отходов (расшифровка по профессиям рабочих)											
	Всего											
2.	Вывоз коммунальных отходов (расшифровка по профессиям административного персонала)											
	Всего											
	Итого:											
ПРИМЕЧАНИЕ: * В размер заработной платы включаются доплаты и надбавки												

Таблица Б.3 - Определение затрат на топливо

№ п/п	Наименование	Принято в действующей тарифной смете					Планируемые субъектом показатели					Примечание
		Пробег, тыс. км	Количество погрузок-разгрузок	Расход топлива и горючего	Цена за ед. топлива и горючего	Всего затраты на топливо, тыс. тенге.	Пробег, тыс. км	Количество погрузок-разгрузок	Расход топлива и горючего	Цена за ед. топлива и горючего	Всего затраты на топливо, тыс. тенге.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Вывоз коммунальных отходов, всего в том числе по маркам спецмашин											
	Спецмашина марки « »											
	Спецмашина марки « »											
	Итого											

Таблица Б.4 - Определение затрат на смазочные материалы

№	Наименование	Принято в действующей тарифной смете						Планируемые субъектом показатели						Примечание
		Пробег, тыс. км	Количество погрузок-разгрузок	Расход смазочных материалов (базовые нормы расхода материалов)*	Расход топлива в натуральных показателях*	Цена за ед. смазочных материалов, тг	Затраты, тыс. тенге.	Пробег, тыс. км	Количество погрузок-разгрузок	Расход смазочных материалов (базовые нормы расхода материалов)*	Расход топлива в натуральных	Цена за ед. смазочных материалов, тг	Затраты: тыс. тенге.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	Всего													
	в том числе по маркам автомашин													
	Спецмашины на марки «_»													
ПРИМЕЧАНИЕ: * по видам смазочных материалов														

Таблица Б.5 - Определение затрат на амортизацию

№	Статья себестоимости	Принято в действующей тарифной смете			Планируемые субъектом показатели			Примечание	
		Балансовая стоимость, тыс. тенге.	Норма амортизационных отчислений, %	Сумма амортизационных отчислений, тыс. тенге.	Балансовая стоимость, тыс. тенге.	Норма амортизационных отчислений, %	Сумма амортизационных отчислений, тыс. тенге.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Вывоз коммунальных отходов								
	Итого:								

Таблица Б.6 - Определение затрат на техническое обслуживание и ремонт, в т.ч. капитальный

№ п/п	Наименование статьи себестоимости	Принято в действующей тарифной смете		Планируемые субъектом показатели	Примечания
		План	Факт	предполагаемая сумма ремонта	
1	2	3	4	5	6
1.	Вывоз коммунальных отходов				
	Итого:				

Таблица Б.7 - Определение прочих прямых затрат

№ п/п	Статьи затрат	Принято в действующей тарифной смете		Планируемые субъектом показатели	Примечания
		Затраты по плану, тыс. тенге	Фактические затраты, тыс. тенге	Планируемые затраты, тыс. тенге	
1	2	3	4	5	6
1.	Отчисления на страхование имущества				
2.	Оплата работ по приему платежей от населения				
3.	Оплата работ по учету и расчету платежей от населения				
4.	Прочие прямые расходы				
	ИТОГО:				

Таблица Б.8 - Расшифровка общих административных расходов

№ п/п	Статьи затрат	Отчетный период		Планируемый период	Примечание
		Затраты по плану, тыс. тенге.	Фактические затраты, тыс. тенге.	Планируемые затраты, тыс. тенге.	
1	2	3	4	5	6
1.	Оплата труда				
2.	Отчисления на социальные нужды				
3.	Транспортные услуги				
4.	Ремонт и техническое обслуживание основных средств общехозяйственного назначения				
5.	Сборы и отчисления				
6.	Прочие расходы				
	Итого:				

Таблица Б.9 - Налоги, выплачиваемые из прибыли

№ п/п	Вид налогов	Принято в действующей тарифной смете		Планируемые субъектом показатели	
		ставка	сумма	ставка	сумма
1	2	3	4	5	6
	Итого:	x		x	

Таблица Б.10 - Средства на развитие производства

№ п /п	Наименование мероприятия	Принято в действующей тарифной смете					Планируемые субъектом показатели				
		Сумма, тыс.тенге	Источники финансирования*				Сумма, тыс.тенге	Источники финансирования*			
			Амортизационные отчисления	Прибыль	Целевое финансирование	Заемные средства		Амортизационные отчисления	Прибыль	Целевое финансирование	Заемные средства
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Итого:										
ПРИМЕЧАНИЕ: *при необходимости столбцы могут быть добавлены											

Таблица Б.11 Средства на социальное развитие

№ п/п	Наименование мероприятия	Фактические показатели	Планируемые субъектом показатели
1	2	3	4
	Итого:		

Библиография

[1] Методика расчета экономически обоснованных ставок и тарифов на услуги жилищно-коммунального хозяйства, Роскоммунхоз, 9 ноября 1993год.

[2] Изучение сезонных колебаний состава твердых бытовых отходов в зависимости от социально-экономических индикаторов для моделирования систем управления, Государственная академия ЖКХ, Украина, 2010г.

[3] Методика внедрения двухэтапной перевозки твердых бытовых отходов, утверждена Приказом Первого заместителя министра строительства, архитектуры и жилищно-коммунального хозяйства Украины № 396 от 30.11.2006 года.

[4] Методические рекомендации по организации сбора, перевозки, переработки и утилизации бытовых отходов, утверждены приказом Министра по вопросам жилищно-коммунального хозяйства Украины №176 от 07.07.2010 года.

[5] Методика планирования, учета и калькулирования себестоимости услуг жилищно-коммунального хозяйства, Государственный комитет Российской Федерации по строительной, архитектурной и жилищной политике, Москва, 1999 год.

[6] Методические рекомендации по финансовому обоснованию тарифов на вывоз твердых бытовых отходов, Государственный комитет Российской Федерации по строительству и жилищно-коммунальному комплексу, Москва, 2002 г.

[7] Методические рекомендации по определению стоимости вывоза твердых бытовых отходов, Центр муниципальной экономики и права, Москва, 2005год.

[8] Отчет «Обзор опыта по тарифным системам в области сбора мусора и рекомендации по тарифным системам в области сбора мусора на территории Казахстана, в частности в г. Астана», ОФ EcoIDEA/Проект «Инструменты и механизмы участия для лучшего управления отходами в г. Астана», Астана 2010 год.

[9] Методические рекомендации по формированию тарифов на услуги по уничтожению, на услуги по уничтожению, утилизации и захоронению твердых бытовых отходов, Институт экономики жилищно-коммунального хозяйства РФ, Москва 2003 год.

[10] Методические указания по организации деятельности в области обращения с отходами и установлению порядка сбора отходов на территории муниципальных образований Ставропольского края, Министерство природных ресурсов и охраны окружающей среды Ставропольского края, 2007год.

[11] Закон 68 «Об отходах производства и потребления в городе Москве», утвержден Мэром Москвы от 30 ноября 2005г.

[12] Цена отброса. О.Хохлов, журнал «Деньги» №41 (698) от 20.10.2008 год.

[13] Направления развития системы и методов заготовки вторичного сырья у населения. А.Масленников www.waste.ru, 2004 год.

[14] Управление отходами в России: пора использовать отечественный и зарубежный опыт. В Девяткин. Журнал «Отечественные записки» 2007 год.

[15] Селективный сбор компонентов твердых бытовых отходов: принципы реализуемости в новых условиях. Н.Г.Давыдова, секция «Экология города СПб, к.т.н. 2002 год.

[16] «Управление твердыми бытовыми отходами. Раздельный сбор и сортировка отходов» проект Европейского Сообщества INTERREG III A «Кооперация в совместном создании системы управления отходами в Псковской области» 2008г.

[17] «Санитарная очистка и уборка населенных мест», Справочник, М.Стройиздат, 1990г.